

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

MBO raad
t.a.v. dhr. J. van Zijl
Postbus 2051
3440 DB Woerden

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl/ministeries/ocw

Contactpersoon
W.G.J. Wieldraaijer
T +31-70-412 3677
w.g.j.wieldraaijer@minocw.nl
IPC 2650

CC: AOC-raad, VO raad, SPV

Datum **07 FEB. 2012**
Betreft Antwoordbrief niveau 2F

Onze referentie
374495

Geachte heer Van Zijl,

Hartelijk dank voor uw brief van 21 november 2011, waarin u ingaat op de taai- en rekeneisen voor leerlingen in vmbo-bb en in mbo 2. U acht het referentieniveau 2F voor vmbo-bb niet haalbaar en vreest dat in 2014, 2015 en 2016 bijna alle leerlingen zullen zakken. Verder vindt u de mogelijkheden voor bijsturing onvoldoende. Daarom raadt u mij aan om mijn beleid nu al aan te passen. U stelt voor om bij vmbo-bb en mbo 2 een diagnostische toets af te nemen in plaats van een selectieve eindtoets.

Allereerst ben ik blij dat u aangeeft graag, in een doorlopende leerlijn met alle onderwijssectoren, gezamenlijk te willen toewerken naar het behalen van het niveau 2F. Dat niveau hebben leerlingen echt nodig om lessen op school te kunnen volgen en om te kunnen functioneren in beroep en maatschappij. Ik heb daarom voor het gehele vmbo en mbo bewust gekozen voor opname van de referentieniveaus in de examenprogramma's.

Ik ben met u eens, dat de metingen van 2009 en 2010 - gebaseerd op de leerlingprestaties op de diagnostische toetsen van Cito - een niet bevredigend beeld geven van de taal- en rekenprestaties van de leerlingen in het vmbo-bb. Ik vind het echter onverstandig om de exameneisen taal en rekenen voor vmbo-bb en mbo 2 voorlopig te laten vervallen en om te volstaan met diagnostische toetsen. Dat zou immers betekenen dat leerlingen zonder voldoende beheersing van basisvaardigheden een startkwalificatie kunnen behalen. Dat is onwenselijk, want ook voor het vmbo-bb-diploma en het mbo-diploma is de civiele waarde van groot belang. Vervolgonderwijs en werkgevers moeten erop kunnen rekenen dat mensen met een diploma de basisvaardigheden beheersen.

Ook is er op dit moment geen reden om het beoogde tijdpad van invoering bij te sturen. Ik heb daarvoor de volgende redenen.

Ten eerste gaat het om taal- en rekenprestaties van vmbo-bb-leerlingen die in 2009 en 2010 het onderwijs afgerond hebben. Ze hebben niet kunnen profiteren van de extra onderwijsinspanningen die de scholen nu leveren voor taal en rekenen. Voor scholen zijn deze resultaten het signaal dat stevig ingezet moet worden op het versterken van het taal- en rekenonderwijs. Dat is straks

ongetwijfeld terug te zien in de prestaties van de leerlingen die in schooljaar 2013-2014 examen afleggen in het vmbo-bb.

Datum

Ten tweede zijn de metingen van 2009 en 2010 niet geschikt voor het maken van een goede inschatting van het aantal geslaagden en gezakten bij de examinering in 2014. Hiervoor maak ik gebruik van andere bronnen, waaronder met name de resultaten van pilottoetsen en pilotexamens. Die toetsen en examens zijn opgesteld onder regie van het College voor Examens (CvE) en met betrokkenheid van het onderwijsveld.

Onze referentie
374495

Ik ben met u van mening dat een verantwoorde invoering van de referentieniveaus in vmbo en mbo van groot belang is. Daarom hanteer ik ook een gefaseerde invoering, waarbij leerlingen de eerste twee jaren ook met het cijfer vijf voor zowel taal als rekenen hun diploma kunnen behalen. Daarnaast beschik ik over mogelijkheden om bij te sturen, als de resultaten uit de pilots eventueel tegenvallen. Mocht blijken dat extra tijd nodig is voor vmbo-bb, dan kan ik bijvoorbeeld besluiten de pilotfase voor vmbo-bb te verlengen. Ook heb ik het CvE gevraagd om bij de pilots in vmbo en in mbo nader te onderzoeken op welke wijze rekening kan worden gehouden met de verschillende doelgroepen die het referentieniveau moeten behalen zonder afbreuk te doen aan het te behalen referentieniveau.

In het najaar van 2012 zijn de uitkomsten van de eerste pilottoetsen en pilotexamens beschikbaar. Ook zal de uitkomst van het onderzoek van CvE naar de verschillende doelgroepen bekend zijn.

Graag zeg ik toe dat ik in het najaar van 2012 de resultaten met u zal bespreken, om zo verantwoorde vervolgstappen te zetten bij de invoering van de referentieniveaus in vmbo en in mbo.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Marja van Bijsterveldt-Vliegthart